

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/materialy-edukacyjne/teki-edukacyjn/konspiracje-mlodziejowe/slownik-i-biogramy-postaci/165841,Eminowicz-Marek-Grot-19332013.html>

27.04.2024, 21:01

Eminowicz Marek „Grot” (1933-2013)

Jeden z założycieli i dowódców krakowskiego Związku Walczącej Młodzieży Polskiej – Wolność i Sprawiedliwość.

Pochodził z rodziny ormiańskiej. Ojciec zginął w KL Auschwitz. Marek Eminowicz był związany z harcerstwem, od 1946 r. należał do krakowskiej Czarnej Trzynastki. We wrześniu 1950 r. w wieku 17 lat wraz z innymi uczniami Gimnazjum im. Jana III Sobieskiego w Krakowie założył Związek Walczącej Młodzieży Polskiej, przemianowany później na Wolność i Sprawiedliwość (obie nazwy funkcjonowały równolegle). Do organizacji należało ponad 20 osób. Jej liderami byli Krzysztof Gąsiorowski „Plater” i Marek Eminowicz „Grot”. Ich działalność miała zmierzać do odzyskania przez Polskę niepodległości. Cel ten chcieli osiągnąć poprzez zdobywanie broni palnej i akcje sabotażowe. Malowali na murach hasła antykomunistyczne, rozlepiali ulotki, zrywali czerwone flagi.

2 października 1952 r. Marek Eminowicz został aresztowany. W marcu 1953 r. WSR w Krakowie skazał go na 7 lat więzienia. Trafił do więzienia dla młodocianych więźniów w Jaworznie.

W Jaworznie wraz kolegami z ZWMP i Zygmuntem Kuralem założył konspiracyjną organizację Wolność. Liczyła ona około 30 członków, a za cel obrała samokształcenie, wzajemną pomoc, a w przyszłości ucieczkę z więzienia. Więźniowie organizowali wykłady, „Grot” wybierał tematy z dziedziny historii. Ich działalność została rozbita we wrześniu 1954 r. Marka Eminowicza przeniesiono do Obozu Pracy w Libiążu, gdzie pracował jako górnik.

Wolność odzyskał w 1955 r., wrócił na studia, zaangażował się w działalność koła PTTK nr 68 na UJ, a także reaktywował słynną krakowską drużynę harcerską Zieloną Trójkę im. K. Pułaskiego. Przez kilkadziesiąt lat, od 1969 r. był nauczycielem historii w V Liceum Ogólnokształcącym im. Augusta Witkowskiego w Krakowie. Aktywnie działał w PTTK, organizował wyprawy krajoznawcze dla swoich uczniów, wychowywał ich w duchu patriotyzmu.

Oprac. Katarzyna Łysak

Opcje strony